

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Sabola a soudců Mgr. Jana Ferfeckého a Mgr. Martina Lachmanna ve věci

žalobce: **E.S.**
bytem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě na ochranu před nečinností žalovaného v řízení vedeném Magistrátem hlavního města Prahy pod sp. zn. S-MHMP 1045975/2021 Šil

takto:

- I.** Žaloba **se odmítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupce žalobce, JUDr. Emila Flegela, advokáta.
- IV.** Soud **vyzývá** zástupce žalobce, advokáta JUDr. Emila Flegela, aby ve lhůtě 1 týdne od doručení tohoto usnesení sdělil číslo bankovního účtu, na který má být zaplacený soudní poplatek vrácen.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah žaloby

1. Žalobce podal dne 15. 8. 2021 žádost Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen „**povinný subjekt**“) o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**InfZ**“). Povinný subjekt ve stanovené lhůtě žádnou informaci neposkytl, proto se žalobce dne 31. 8. 2021 obrátil se stížností podle § 16a odst. 1 písm. b) InfZ na nadřízený orgán – žalovaného, který tuto stížnost v zákonné lhůtě nevyřídil.
2. Dne 24. 9. 2021 se proto žalobce obrátil na Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „**ÚOOÚ**“), aby učinil opatření proti nečinnosti nadřízeného orgánu ve smyslu § 16b odst. 3 InfZ. ÚOOÚ v usnesení ze dne 8. 10. 2021, č. j. UOOU-04169/21-6, žalobci sdělil, že jeho žádosti o přijetí opatření proti nečinnosti nevyhovuje, a to z důvodu, že nadřízený orgán není nečinný, neboť lhůta 15 dnů, již má nadřízený orgán dle § 16a odst. 8 InfZ k vyřízení stížnosti žadatele nebyla překročena (nezačala ani běžet, jelikož povinný subjekt věc spolu se stížností nadřízenému orgánu ještě ani nepředložil).
3. V návaznosti na uvedené se žalobce proti postupu žalovaného bránil žalobou podanou dne 10. 10. 2021, v níž se domáhal, aby soud žalovanému uložil vydat rozhodnutí v řízení vedeném povinným

Shodu s prvopisem potvrzuje Ilona Kašpárková.

subjektem pod sp. zn. S-MHMP 1045975/2021 Šil, přičemž nezákonnou nečinnost shledal v tom, že o jeho stížnosti nebylo rozhodnuto, přestože od jejího podání uplynulo již 40 dní.

4. Žalobce ve své žalobě namítal, že povinný subjekt je dle § 16a odst. 5 InfZ povinen stížnost postoupit žalovanému do 7 dní od jejího doručení a žalovaný byl o ní povinen rozhodnout do 15 dnů, přičemž běh lhůty byl započat jejím podáním a samotný fakt, že povinný subjekt stížnost žalovanému nepostoupil, nelze klást k tíži žalobce. Dále žalobce uvedl, že žalovaným správním orgánem podle § 79 odst. 2 s. ř. s. ve věci je nepochybně žalovaný, nikoli povinný subjekt, který sice může stížnost sám vyřídit, není to však jeho povinnost – nemůže být proto subjektem žalovatelným pro nečinnost, byť by byla nečinnost žalovaného zapříčiněna faktickou nečinností povinného subjektu. Žalobce nadto vyčerpal prostředky ochrany proti nečinnosti, jelikož podal žádost dle § 16b odst. 3 InfZ k ÚOOÚ, již nebylo vyhověno.
5. Žalovaný se k zaslané žalobě nijak nevyjádřil.

II. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

6. Vzhledem k povaze tvrzené nečinnosti žalovaného se soud nejprve zabýval splněním podmínek potřebných k projednání návrhu ve věci samé, včetně toho, zda lze tvrzenou nečinnost spočívající v nevydání opatření proti nečinnosti vůbec pojmově považovat za kvalifikovanou nečinnost správního orgánu ve smyslu § 79 s. ř. s.
7. Soud úvodem zdůrazňuje, že podle § 79 odst. 1 s. ř. s. se lze nečinnostní žalobou domáhat toliko vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Jak vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 1. 2008, č. j. 9 As 76/2007 - 52, „(v) *správním soudnictví se lze žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle ust. § 79 odst. 1 s. ř. s. domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo vydat osvědčení. Ochrany ve správním soudnictví se však nelze, jak připomněl Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 1 Ans 1/2003 - 50, stejně jako v řadě dalších rozhodnutí, dovolávat proti jakékoliv absenci činnosti správního orgánu. Dovolání se ochrany u správního soudu je omezeno na případy, kdy ve správním řízení správní orgán má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení, má tak učinit v určité zákonem stanovené lhůtě a žalobce vyčerpal, pokud mu je ovšem příslušný procesní předpis zakládá, zákonné prostředky k ochraně před nečinností správního orgánu. K vynucení jiného konání správního orgánu než je vydání rozhodnutí nebo osvědčení však nikomu žalobní legitimace založena není a není založena ani pravomoc soudu rozhodovat v řízení proti jiné nečinnosti správního orgánu než proti takové, která spočívá v absenci vydání rozhodnutí nebo vydání osvědčení. V tomto směru je tedy určující, že pravomoc soudu k poskytnutí ochrany před nečinností správního orgánu vydáním rozhodnutí podle části třetí hlavy druhé dílu druhého s. ř. s. je dána jen tehdy, pokud je žalobou požadována ochrana proti nečinnosti správního orgánu spočívající v tom, že správní orgán o věci samé nerozhodl, či nerydál osvědčení, přestože tak byl v souladu se zákonem povinen učinit.“*
8. Tyto závěry jsou do značné míry relevantní i pro projednávanou věc, v níž je nezákonná nečinnost shledávána v tom, že žalovaný jako nadřízený orgán nerozhodl o stížnosti žalobce proti nekonání povinného subjektu podle § 16a odst. 1 písm. b) InfZ. Rozhodnutí o stížnosti totiž nelze považovat za rozhodnutí ve věci samé, jehož vydání by bylo možné se domáhat nečinnostní žalobou.
9. Žalobou podle § 79 s. ř. s. se totiž podle přesvědčení zdejšího soudu nelze domáhat ochrany proti nečinnosti nadřízeného orgánu při vyřízení takové stížnosti, neboť stížnost podle citovaného ustanovení InfZ proti nekonání povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace je sama koncipována jako prostředek ochrany proti nečinnosti. Z tohoto pohledu je tak zcela srovnatelná s institutem upraveným v § 80 správního řádu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 4. 2017, č. j. 4 As 12/2017 - 21). S ohledem na shodnou povahu stížnosti podle § 16a odst. 1 písm. b) InfZ a žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu, je třeba i na rozhodnutí o stížnosti vydaná podle § 16 odst. 6 InfZ vztáhnout závěry judikatury vztahující se k usnesením vydaným podle § 80 odst. 4 správního řádu (k těm srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2012, č. j. 9 Ans 16/2012 - 84, nebo ze dne 25. 1. 2018, č. j. 4 Azs 187/2017 - 36).
10. Možné způsoby rozhodnutí nadřízeného orgánu o stížnosti podle § 16a odst. 6 InfZ totiž jistě nelze ve vztahu k žadatelům o informace považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. a nelze se tak

jejich vydání domáhat nečinnostní žalobou. V tomto ohledu je totiž třeba rozlišovat mezi postupem povinného subjektu v řízení o žádosti o poskytnutí informací a postupem nadřízeného orgánu v řízení o stížnosti podle § 16a odst. 1 písm. b) InfZ. Stížnost proti postupu povinného subjektu zde představuje pouze prostředek ochrany před nečinností, jehož účelem je zajistit naplnění primárního cíle procesní úpravy obsažené v InfZ, jímž je řádné a včasné posouzení žádosti o informace. Lze tady poukázat např. na závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu: „*Potvrzení postupu povinného subjektu dle § 16a odst. 6 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, vydané na základě stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. b) téhož zákona není rozhodnutím o žádosti o poskytnutí informace; žadatel o informaci se může bránit vůči povinnému subjektu nečinnostní žalobou podle § 79 odst. 1 s. ř. s.*“ (usnesení ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 As 18/2017 - 40). Podpůrně lze ve vztahu k rozhodnutím podle § 16 odst. 7 InfZ (svou povahou obdobným) odkázat i na závěry rozšířeného senátu v usnesení ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008 - 90, podle nichž rozhodnutí nadřízeného orgánu o stížnosti žadatele, který nesouhlasí s výší úhrady povinným subjektem mu sdělené, není rozhodnutím ve smyslu legislativní zkratky dle § 65 odst. 1 s. ř. s a nejde tak ani o rozhodnutí ve smyslu § 79 s. ř. s.

11. Na uvedeném pak nemění nic ani skutečnost, že InfZ upravuje i procesní obranu proti postupu (nečinnosti) nadřízeného orgánu, resp. nově stanoví, že k takovému opatření proti nečinnosti je příslušný UOOÚ. Možnost užití opatření proti nečinnosti vůči (tvrzené) nečinnosti nadřízeného orgánu ve smyslu § 80 správního řádu byla možná i dříve (na základě subsidiárního užití správního řádu) a z rozhodnutí o stížnosti podle § 16a odst. 1 písm. b) InfZ v žádném případě nečiní úkon, jehož vydání by bylo lze se domáhat nečinnostní žalobou. V opačném případě by docházelo k nesmyslnému řetězení celého problému možnostmi dvojkolejně soudní ochrany jak proti postupu povinného subjektu, tak proti postupu nadřízeného orgánu. Je ostatně zcela běžné, že nečinnostní žalobu nelze podat vždy, kdy lze uplatnit opatření proti nečinnosti v rámci správního řízení, ale jen za splnění v § 79 s. ř. s. stanovených podmínek.
12. V již citovaném rozsudku ze dne 25. 1. 2018, č. j. 4 Azs 187/2017 - 3, přitom Nejvyšší správní soud jednoznačně uzavřel, že žaloba na ochranu proti nečinnosti, kterou se žalobce domáhá, aby soud uložil nadřízenému správnímu orgánu přijmout opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 4 správního řádu, je podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 79 odst. 1 s. ř. s. nepřipustná. Tyto závěry jsou pak vzhledem ke shora uvedenému plně přenositelné i na žalobu, kterou se žalobce domáhá, aby soud žalovanému uložil rozhodnout o jeho stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. b) InfZ.
13. V projednávané věci pak není sporu o tom, že se žalobce domáhá rozhodnutí o své stížnosti na postup povinného subjektu dle § 16a odst. 1 písm. b) InfZ. Kromě označení nadřízeného orgánu, příslušného k vyřízení stížnosti, za žalovaného a znění žalobního petitu, v němž se žalobce domáhá vydání rozhodnutí právě tohoto (nadřízeného) orgánu, to bez nejmenších pochyb vyplývá i ze samotného textu žaloby, v němž žalobce poukazuje na lhůtu k vyřízení stížnosti a nečinnost žalovaného s jejím vyřízením. Jednoznačně pak žalobce uvádí, že žalovaným správním orgánem zde nemůže být povinný subjekt, neboť ten není povinen o stížnosti sám rozhodnout. Z těchto důvodů a s přihlédnutím k tomu, že žalobce je zastoupen advokátem, jako právním profesionálem, soud zároveň neshledal důvod žalobce o nepřipustnosti jeho žaloby tak, jak je koncipována, jakkoli poučovat. Procesní paternalismus připomínaný např. v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2014, č. j. Nad 224/2014 - 53, jistě nemůže jít tak daleko, aby soud v rozporu s dispoziční zásadou za žalobce domýšlel, že vlastně chce žalovat jiný „zásah“ správního orgánu, než ten, který v žalobě jednoznačně vymezil. V projednávané věci přitom nelze hovořit o nejasném obsahu žaloby, pro něž by nebylo možné určit, čeho se žalobce domáhá. Stejně tak se nejedná o pouhé nesprávné označení žalovaného správního orgánu, neboť původcem tvrzené a napadané nečinnosti je skutečně orgán, který je jako žalovaný označen (Ministerstvo vnitra); tento orgán se toliko nemůže dopustit kvalifikované nečinnosti ve smyslu § 79 s. ř. s. Ve věci zároveň nelze (minimálně několik posledních let) hovořit o nejasnostech vyplývajících např. z rozporné soudní judikatury, na základě nichž by žalobci nemuselo být jasné, jakým způsobem (prostřednictvím jakého žalobního typu, vůči jakému správnímu orgánu atd.) je možné se domoci rozhodnutí o žádosti o

informace – toho se ovšem žalobce nynější žalobou zjevně domoci nechtěl. Nehledě na to, že ani odmítnutí této žaloby žalobci ještě nebrání v tom podat nečinnostní žalobu proti postupu povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace, pokud bude mít za to, že je takový postup snad namístě.

14. S ohledem na vše výše uvedené proto Městský soud v Praze uzavírá, že podaná žaloba je nepřijatelná, a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl. O odmítnutí žaloby soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť nerozhodoval o věci samé (srov. § 49 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*).
15. O nákladech řízení o žalobě rozhodl soud podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. Jelikož soud žalobu odmítl, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
16. O vrácení soudního poplatku ve výroku III. pak soud rozhodl podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Zároveň s tím soud žalobce (jeho zástupce) vyzval ke sdělení čísla účtu, na nějž bude zaplacený soudní poplatek vrácen (výrok IV.).

Poučení:

Protiv tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. listopadu 2021

Mgr. Aleš Sabol v.r.

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Ilona Kašpárková.